

Aktuális

Autonomisták és regionalisták között az EMNP

Beszélgetés Szilágyi Zsolttal, az Erdélyi Magyar Néppárt elnökével

Az Európai Szabad Szövetség (European Free Alliance – EFA) Németországban tartott éves kongresszusán egyhangúan elfogadták az Erdélyi Magyar Néppárt tagfelvételi kérelmét. Szilágyi Zsolttal, az EMNP elnökével a párt előtt álló új kihívásokról és lehetőségeiről, az őshonos európai kisebbségek uniós esélyeiről, az erdélyi magyar–magyar párbeszédéről beszélgettünk.

MAKKAY JÓZSEF

– Mit jelent az Erdélyi Magyar Néppárt számára egy regionalista, autonomista európai pártszövetség tagja lenni?

– Az Európai Szabad Szövetség vezetőivel és pártjaival több mint tízéves kapcsolat köt össze. Az EFA az egyetlen olyan európai pártszövetség – és az Európai Unió szintjén bejegyzett európai párt –, amely nyíltan és minden politikai cenzúra nélkül képviseli tagpártjainak az autonómiára és az önrendelkezésre vonatkozó programját. Az önrendelkezésnek persze különböző szintjei vannak, és minden közösség, amely veszélyben érzi magát, küzd azért, hogy saját maga dönthesen sorsáról. Így teszünk mi is. Ez a döntés tehát azért is nevezhető történelminek, mert első alkalommal kerül egy erdélyi magyar párt az európai autonomisták és regionalisták pártszövetségébe. Tókes László EP-képviselőként 2008-ban és 2009-ben az Európai Szabad Szövetség frakciójának tagjaként működött. Kölcsönösen hasznos volt az akkori együttműködés. Bennünket olyan értékközösség köt össze az EFA-val, amely a trianoni dilemmát is értelmezhetővé teszi Nyugat-Európában.

– Milyen támogatásra számíthat az Erdélyi Magyar Néppárt az Európai Szabad Szövetség részéről?

– Ez elsősorban erkölcsi és politikai támogatást jelent. Az EFA-nak nyilván nincsenek olyan költségvetési tartalékai, hogy tagpártjainak anyagi helyzetét javítani tudjon, több tagállamban ez tilos is. A legfontosabb, hogy tagjai vagyunk egy nemzetközi rendszernek, amely az erős, központosított tagállamok Európája helyett egy olyan unióért küzd, amelyben nem nyomják el a nemzeti régiókat és az őshonos közösségeket. Az EFA alapszabályzata szerint jelenleg megfigyelői tagságot kaptunk: részt vehetünk a pártszövetség minden tevékenységében, a közgyűlésen való szavazati jogunk azonban

csak a teljes jogú tagság elnyerésekor, jövőre lehetséges.

– Puhatólózta-e az Európai Néppárt irányába is?

– Az Európai Néppárt tisztségviselői világossá tették, hogy egyetlen olyan pártot sem vesznek fel tagjaik sorába, amely ellen vétőt emelhet az illető országban már létező tagpárt. Az RMDSZ eddigi hozzáállásából arra következtettünk, hogy blokkolja az Erdélyi Magyar Néppártnak az Európai Néppárthoz való közeledését, és valószínűleg ez történne a román tagpártok részéről is. Úgy vélem, számunkra a nagy nyereség az, hogy erdélyi politikai erő az európai autonomistákkal és regionalistákkal egy pártszövetségben tud dolgozni. Természetesen más politikai csoportokban is megtalálhatóak azok az európai parlamenti képviselők, akik valamely nemzeti közösség tagjaként kerülnek megválasztásra, azonban az Európai Szabad Szövetség kifejezetten az európai autonomistákat és regionalistákat gyűjti össze. Éppen ezért különbözik az ideológiai alapon szerveződő pártszövetségektől.

– Az Európai Néppárt parlamenti frakciója Brüsszelben, az Európai Parlamentben rendezett közmeghallgatást az őshonos európai közösségek helyzetéről, amelyen ön is részt vett. Hogyan látszik ma Brüsszeltől az európai nemzeti kisebbségek ügye?

– A közmeghallgatás azért volt újdonság, mert az Európai Néppárt hosszú évek után először rendezett ilyen, amely kifejezetten az európai őshonos nemzeti közösségek helyzetéről szólt. Szinte mindenki azt hangsúlyozta, hogy az Európai Unió óriási mulaszt azzal, hogy nem törődik és mellőzi ezeket a nemzeti közösségeknek az ügyét. Világosan el kell választanunk a bevándorlókat és a szexuális kisebbségeket az őshonos nemzeti közösségek helyzetétől. Az Európai Unió 25 tagállamával ellentétben az Európa Tanács 47 tagállamot számlál, és az ET elég sok dokumentummal rendelkezik az

Szilágyi Zolt, a néppárt elnöke és François Alfonsi, az EFA elnöke: teljes az összhang

európai őshonos nemzeti közösségek jogairól. Ez egy fontos támpont, még akkor is, ha ezek a szabályok nagyjából „csak” ajánlások. Sokan úgy vélik, hogy az Európai Unió át kellene vegye ezt a joganyagot, többek között a tavaly elfogadott Kalmár-jelentést is. Az őshonos európai közösségekkel foglalkozó dokumentumok tartásának monitorizálását a bécsi székhelyű Európai Alapjogi Ügynökségre lehetne bízni. Az EU éllovasa a környezetvédelemnek és sok más területnek. Ha azt vesszük alapul, hogy az UNESCO statisztikája szerint az EU tagállamaiban mintegy 200 veszélyeztetett nyelv van – ezek közül 100 súlyosan veszélyeztetett, azaz el fog tűnni –, akkor érthetetlen az európai vezetők vállvonogató hozzáállása, ahogyan Brüsszeltől egymásnak őshonos európai kultúra és nyelv eltűnését szemlélik. Nem halogatható tehát az egységes minimumnak, annak az európai egyezménynek a megteremtése, amely tiltja a diszkriminációt és az asszimilációt, másrészt a pozitív gyakorlatok alapján előírja, mit kell tennie egy-egy tagállamnak. A brüsszeli meghallgatáson résztvevők egy Gál Kinga képviselő által bemutatott állásfoglalásban arra kérték az Európai Parlament legnagyobb pártfrakcióját, az Európai Néppártot, hogy helyezzen nyomást az Európai Bizottságra: legyen elmozdulás, tehát a bizottság eddigi politikája változzon meg. Az európai őshonos nemzeti közösségek

problémáival szinte minden európai ország szembesül – azok a nemzetállamok is, amelyek tagadják az őshonos nemzeti közösségek létét vagy a megmaradáshoz és fejlődéshez való jogukat.

– Itthon az RMDSZ-kongresszus a párt fazonváltását hirdette meg. Mit vár el az újratervezéstől?

– Önmagában üdvözlendőnek tartom, hogy az RMDSZ belátta: módosítani, változtatni, újratervezni kell. Ez a szándék magában hordozza az eddigi hibák kijavításának az esélyét is. Az RMDSZ eddigi politikája az egypártrendszer logikájára épült: a politikum és a civil társadalom részéről csak azt tekintették partnernek, aki behódolt ennek a monolit és az autonómiát sajnos hitelesen nem képviselő politikának. Ha a kongresszus annak lesz a mérföldköve, hogy az RMDSZ-politika megváltozzék – a régóta ígért területi autonómia-tervezetüket benyújtják a parlament elé, és partneri viszonyt alakítanak ki a többi erdélyi magyar párttal –, akkor ez nyilván egy új kezdet lehet. Részünkről – ahogyan eddig is – maximális a nyitás. Az elmúlt hónapokban egyébként több levelet és több kérést intéztünk az RMDSZ-hez: ezekben az erdélyi magyar párbeszéd újraindítását indítványoztuk. Sajnos, az RMDSZ nemhogy a párbeszédet nem fogadta el, hanem több levelünkre választ sem kaptunk. Remélem, hogy ez a gyakorlat megváltozik.

– Az Erdélyi Magyar Néppárt tisztújító kongresszusán

többek között arról is döntés született, hogy újrakezdi a tárgyalásokat a Magyar Polgári Párttal az erdélyi magyar jobboldal erőinek egységesítésére, illetve összefogására. Az MPP elnökének, Biró Zsoltnak az RMDSZ-kongresszuson elhangzott, egyféle hűségüknek tűnő beszéde alapján milyen esélyt lát a néppárt eme törekvésének sikerére?

– Január végétől szorgalmazom – és erre az EMNP-kongresszustól is felhatalmazást kaptam – az erdélyi magyar nemzeti oldal, a jobboldal erőinek egyesítését egy pártszövetségbe vagy koalícióba. Nem titok, hogy az elmúlt időszakban többször találkoztam Biró Zsolttal. Legutóbb azt indítványoztam, hogy a két párt elnöksége is találkozzon, ezzel is szélesítsük a párbeszéd és az együttműködés lehetőségeit. Eddig sajnos nem jutottunk egyről a kettőre. A Magyar Polgári Pártnak nyilván önálló joga, hogy az RMDSZ-szel saját viszonyt alakítson ki. Azonban tartok tőle, hogy az RMDSZ-kongresszuson elmondott elnöki beszéd olyan közelségbe hozza az MPP-t az RMDSZ-szel, amely a Magyar Polgári Párt alapítóinak és tagjainak sem fog tetszeni. Mi olyan pártot kívánunk felépíteni, amely képes az autonómiában, az önálló magyar politikában, az önálló erdélyi politikai akarat megjelenítésében gondolkodók számára sikeres és hatékony eszköz lenni. Ha az MPP vezetősége is ezt akarja, bízom benne, hogy szövetségesek leszünk.

Flzessen elő az Erdélyi Naplóra Magyarországon!

Az Erdélyi Napló az erdélyi magyarság közkedvelt polgári hetilapja, amely már magyarországi címekre is előfizethető.

Előfizetési árak: egyhavi: 720 Ft, negyedéves: 2100 Ft, féléves 4100 Ft, egyéves: 7900 Ft

Terjesztési ügyekben érdeklődni lehet az (1) 476-2176-os telefonszámon. Előfizetés-megrendelés éjjel-nappal: (1) 476-2198

levélcím: Erdélyi Napló terjesztés, 1450 Budapest, pf. 74

• telefonszám: 06-1/476-2176, 476-2199 • kékszám: 06-40/200-581

• üzenetrögzítő: 06-1/476-2113, 476-2198 • fax: 06-1/476-2126

2015. március 31.
13. szám
190 Ft

ERDÉLYI NAPLÓ
POLGÁRI HETILAP